ISSN: 1897-841X 12/2020 (192)

przewodnik

Polski Związek Niewidomych Okręg Podkarpacki

Tyle jesteś wart, ile drugiemu pomożesz – jeśli możesz

Życzymy zdrowych i „normalnych” Świąt Bożego Narodzenia!

Spis treści:

- Grudzień 2020 calendarium ..... str. 3
- Św. Łucja ..... str. 14
- Podsumowanie 2020 roku ..... str. 16
- Witryna poetycka ..... str. 27

***19 października 2020** r. – w Mielcu odszedł do Wieczności*

Śp. Józef Cebula

***(**ur. **11. 12. 1953** r. – zm. **19. 10. 2020** r.)*

Do Wieczności odszedł członek mieleckiej struktury PZN, niezwykle skromny, twórczy i niekonfliktowy Człowiek, którego wielka pasją były gry planszowe, które rozwijał i propagował – będąc członkiem środowiskowego PKSiRNiS „Podkarpacie" – w różnorodnych turniejach w kraju i regionie grając w szachy lub warcaby 100–polowe.

Do Wieczności odszedł cichy i skromny Kolega, którego będzie nam bardzo brakować w każdym wymiarze naszego życia!

Cześć Jego Pamięci !

Miesięcznik Okręgu Podkarpackiego Polskiego Związku Niewidomych

Wydawca: Zarząd Okręgu Podkarpackiego PZN w Rzeszowie

Skład redakcji:

Redaktor Naczelny, koordynator: „Zygflor" – Zygmunt Florczak

Opracowanie graficzne okładki i skład: Anna Hojnacka

Współpracują:

Mieczysław Majka, Barbara Chorążak, Ewa Bednarczyk, Ewa Smołucha, Marian Błażejowski, Agata Pogoda, Alicja Niedużak, Anna Hojnacka

Adres siedziby redakcji: 35-045 Rzeszów, ul. Hetmańska 9

tel. (017) 85 24 738, fax. (017) 86 22 328

e-mail: sekretariat@pzn.rzeszow.pl

www. http://pzn.rzeszow.pl/czasopisma/

Grudzień

– to dwunasty – ostatni – miesiąc w roku i według używanego w Polsce kalendarza gregoriańskiego ma 31 dni; w ten czas m. in. rozpoczyna się kalendarzowa zima.

Większość dni miesiąca, to czas **Adwentu**, – z łacińska ***adwentus*** – czyli czas oczekiwania narodzin Chrystusa oraz moment zamierania starego i oczekiwania przyjścia nowego.

Tego typu refleksji i przemyśleniom sprzyjają coraz krótsze dni, następujące po listopadowych pluchach pierwsze mrozy oraz w ten czas dające się zauważyć po mroźnej nocy zmrożone grudy ziemi, o które możemy potknąć się przemieszczając się skoro świt np. do sklepu, na przystanek lub do świątyni.

Dosyć ciekawie ten czas omawia poniżej wyeksponowany wiersz:

Błoto marznie w tysiąc grud.
Stąd się bierze miesiąc grudzień.
Brzęczą łyżwy – chrzęści lód,
tulą się do pieców ludzie.

„Gruda”, czy „**po grudzie”**, to wg *Aleksandra Brücknera – historyka literatury i kultury polskiej* – źródłosłów powstania nazwy miesiąca **grudnia**. Podobną genealogię jego określenia dostrzegamy u sąsiadów, gdyż jest ukraiński *грудень*, czy litewski *gruodis*). Inna dawniej używana nazwa to *prosień* lub *prosiniec* – współczesna nazwa miesiąca w języku czeskim *prosinek* – i chorwackim *prosinac*).

Jego łacińska nazwa *December („dziesiąty miesiąc” – wedle kalendarza rzymskiego)* została zapożyczona przez większość języków europejskich i pod takową współcześnie funkcjonuje.

Oto jak ten czas – w jednej ze zwrotek wiersza p.n. „Grudzień”– scharakteryzował jego autor Józef Antoni Birkenmajer:

Grudzień to miesiąc miły niezwykle,
bo w nim wigilii świeci nam gwiazdka,
a w domu naszym świeci choinka,
ubrana w świeczki, orzechy, ciastka,
zaś pod gałęźmi jasnej choinki
leżą podarki i upominki.

Ze względu na przeżywanie w tym czasie takich świąt, jak: Mikołajki, Niepokalane Poczęcie Najświętszej Maryi Panny, Wigilię Bożego Narodzenia, Boże Narodzenie, czy Sylwester – noc sylwestrowa – to ten czas jest ulubionym miesiącem wielu ludzi.

Ludowe mądrości określające ten czas:

- ***Grudzień jaki, czerwiec taki.***
- ***Św. Łucja zimna przyrzuca.***
- ***Na świętego Tomasza najdłuższa noc nasza.***
- ***Święta Barbara po lodzie — Boże Narodzenie po wodzie. Grudzień to miesiąc zawiły, czasem srogi, czasem miły.***
- ***Adam z Ewą pokazują, jaki styczeń i luty po nich następują.***
- ***Wigilia piękna a jutrznia jasna — będzie stodoła ciasna.***
- ***Idzie grudzień po grudzie – ubierajcie się ludzie.***
- ***Grudzień zimny, śniegiem pokryty, daje rok w zboże obfity.***
- ***Na Boże Narodzenie przybędzie dnia na pojedzenie.***
- ***Święty Szczepan zapowiada, jaka pogoda w styczniu wypada.***
- ***Dzień Sylwestrowy pokaże czas lipcowy.***
- ***Na święty Sylwester mroźno — zapowiedź na zimę groźną.***
- ***Czwarty grudzień jaki, cały grudzień taki, piąty grudzień – stycznia czyni znaki, szósty grudzień luty przepowiada, siódmy grudzień nam o marcu gada.***

W tym miesiącu wspominamy:

1 grudnia 1867 r. – urodził się **Ignacy Mościcki** – chemik, polityk, w latach 1926 – 1939 prezydent RP. Jest autorem nowatorskiej metody pozyskiwania kwasu azotowego z powietrza, budowniczym polskiego przemysłu chemicznego *(zm. 1946 r.).*

1 grudnia 1918 r. – rozkazem Sztabu generalnego Wojska Polskiego **biało-czerwona szachownica** została przyjęta jako znak rozpoznawczy samolotów polskiego lotnictwa wojskowego. Twórcą znaku był pilot myśliwski – major pilot **Stefan Stec** *(1889 – 1921)*.
Niektórzy domniemają, że wpływ na powstanie znaku miały podobne do polskich barwy Chorwacji.

1 grudnia 1890 r. – urodziła się **Mary Bailey** – irlandzka arystokratka, pilotka; pierwsza kobieta, która przeleciała ponad Morzem Irlandzkim. W 1927 r. ustanowiła rekord wysokości w kategorii lekkich samolotów – 5268 m *(zm. 1960 r.).*

2 grudnia 1920 r. – urodził **Zdzisław Mikulski** – pseud. „Herkos" – geograf, żołnierz AK, profesor zwyczajny, prezes Polskiego Towarzystwa Historii Techniki *(zm. 2016 r.).*

2 grudnia 1950 r. – urodził się **Paul Watson** – kanadyjski aktywista ruchu na rzecz praw zwierząt; jeden z założycieli organizacji **Greennpeace**.

3 grudnia – to **Światowy Dzień Osób Niepełnosprawnych**

3 grudnia 1857 r. – urodził się – **Joseph Conrad** *właśc.* J**ózef Teodor Konrad Korzeniowski** *herbu* Nałęcz – brytyjski pisarz pochodzenia polskiego, autor książek marynistycznych *(zm. 1924 r.).*

3 grudnia 1890 r. – urodziła się **Stefania Zieleńczyk** – matka poety Krzysztofa Kamila Baczyńskiego, nauczycielka, autorka podręczników oświatowo–pedagogicznych dla dzieci *(zm. 1953 r.).*

4 grudnia – **Barbórka – Dzień Górnika, Naftowca i Gazownika**

Św. Barbara – *jest patronką górników, flisaków, rybaków i marynarzy. Jednak dzień św. Barbary najbardziej kojarzy się ze świętem górników, czyli z* ***Barbórką****. Wszelkie podania o niej informują, że poniosła śmierć poprzez ścięcie i – jak głoszą podania – dokonał tego jej ojciec. Być może dlatego właśnie wszyscy, którzy narażeni są na nagłą i niespodziewaną śmierć, obrali ją sobie na patronkę. Jest więc św. Barbara patronką więźniów, rybaków, marynarzy, górników, kamieniarzy, żołnierzy i tajnych drukarzy*.

4 grudnia 1810 r. – urodziła się **Barbara Bronisława Czarnowska –** podchorąży WP, działaczka Towarzystwa Dobroczynności Patriotycznej Warszawianek. Jako trzecia kobieta w historii Polski została odznaczona Krzyżem Srebrnym Orderu wojennego Virtuti Militarii *(zm. 1891 r.).*

5 grudnia – to **Międzynarodowy Dzień Wolontariusza** ustanowiony przez ONZ w 1985 r.

5 grudnia 1830 r. – generał **Józef Chłopicki** został dyktatorem Powstania Listopadowego.

5 grudnia 1867 r. – urodził się **Józef Klemens Piłsudski** – żołnierz, polityk, twórca Organizacji Bojowej PPS, Legionów Polskich, Polskiej Organizacji Wojskowej; naczelnik państwa w latach 1918–1922, naczelny wódz Armii Polskiej, pierwszy marszałek Polski *(zm. 1935 r.).*

6 grudnia – św. **Mikołaja –** czyli **Mikołajki**

Jest to czas „podkładania" sobie prezentów. Dzień czcimy na pamiątkę życia i czynów człowieka, który żył w III wieku w mieście ***Petara****.*

Istnieje wiele legend mówiących o jego życiu i czynach. Najważniejsze w tym przekazie jest to, że będąc biskupem w ***Licji*** *wspomagał potrzebujących podrzucając im podarki, pieniądze lub inne dobra. Dokonywał tego nocą, dlatego też dzisiaj – dla uczczenia jego czynów i jego istnienia – właśnie o tej porze nawzajem obdarzamy się prezentami – mając w szczególnej uwadze dzieci. Św. Mikołaj jest patronem literatów, chłopów, pasterzy, księży, zakonników, więźniów, karczmarzy, pielgrzymów, żeglarzy, marynarzy i rybaków. Również uznawany jest za opiekuna kupców, prawników, aptekarzy, dzieci, panien bez posagu, dziewic i ... kurtyzan.*

Cóż … pamiętajmy w te dni o sobie nawzajem, bo jak stwierdził ***Jan Sztaudynger****: „Nawet święty … lubi prezenty".*

6 grudnia 1930 r. – urodził się **Wojciech Zabłocki** – szermierz, architekt, olimpijczyk, pięciokrotny mistrz Polski.

7 grudnia 1984 r. – urodził się **Robert Kubica** – polski kierowca wyścigowy **Formuły I**.

7 grudnia 1917 r. – **Feliks Dzierżyński** *(„Czerwony Kat", „Żelazny Feliks", „Krwawy Feliks")* został szefem Wszechrosyjskiej Komisji Nadzwyczajnej do Walki z Kontrrewolucją i Sabotażem – **Czeka.**

8 grudnia 1840 r. – urodził się **Zenon Suszycki** – inżynier górnictwa, powstaniec styczniowy. To on zorganizował w Ropiance k. Dukli pierwszą w Polsce zawodową szkołę wiertniczą – Praktyczna Szkoła Wiercenia Kanadyjskiego *(zm. 1912 r.).*

8 grudnia 1867 r. – urodził się **Aleksander Sulkiewicz** (*właśc.* Iskander Mirza Duzman Beg Sulkiewicz), pseud. „Michał" – działacz niepodległościowy. 14 maja 1901 r. był współorganizatorem ucieczki Józefa Piłsudskiego z petersburskiego szpitala św. Mikołaja Cudotwórcy *(zm. 1916 r.).*

8 grudnia 1980 r. – szaleniec **Mark David Chapman** na Manhattanie zastrzelił Johna Lennona.

9 grudnia 1910 r. – urodziła się **Zofia Gawrońska-Wasilkowska** – sędzia; poseł na Sejm PRL, w latach 1956–1967 pierwsza kobieta minister

sprawiedliwości w historii Polski, działaczka opozycji antykomunistycznej *(zm. 1996 r.).*

9 grudnia 1980 r. – w Krzywopłotach pod Karlinem podczas prac wiertniczych doszło do **erupcji i zapłonu ropy naftowej**.

9 grudnia 2003 r. – zmarła **Katarzyna Cynkarz** – długoletni pracownik biura ZO PZN w Rzeszowie *(ur. 12. 06. 1953 r.).*

10 grudnia 1980 r. – **Czesław Miłosz** odebrał literacką Nagrodę Nobla.

10 grudnia 1982 r. – zmarł **Tomasz Hopfer** – znakomity dziennikarz, popularny sportowy sprawozdawca telewizyjny, lekkoatleta, inicjator i propagator telewizyjnej akcji „bieg po zdrowie", współorganizator „Maratonu Warszawskiego" *(ur. 1935 r.)*

11 grudnia 1810 r. – urodził **Alfred de Musset –** francuski poeta, dramaturg, prozaik, członek Akademii Francuskiej, autor powieści *„Spowiedź dziecięca wieku" (zm. 1857).*

11 grudnia 1817 r. – zmarła **Maria z Łączyńskich Walewska** – późniejsza hrabina d'Ornano – metresa cesarza Napoleona Bonapartego *(ur. 1786 r.).*

12 grudnia 1860 r. – urodził się **Jan Kasprowicz** – poeta, dramaturg, krytyk literacki, tłumacz; przedstawiciel Młodej Polski. Był prekursorem nowoczesnego wiersza wolnego, katastrofizmu, oraz szeregu tendencji prymitywistycznych we współczesnej sztuce *(zm. 1926 r.).*

12 grudnia 1890 r. urodził się **Kazimierz Ajdukiewicz** – filozof, matematyk, logik; profesor Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i Uniwersytetu Warszawskiego, członek rzeczywisty PAN członek PAU (zm. 1963 r.).

12 grudnia 1970 r. – władze **PRL** ogłosiły podwyżkę cen detalicznych artykułów spożywczych i przemysłowych.

13 grudnia – św. Łucji z Syrakuz – **patronki ociemniałych.**
Łucja – łac. Lucia *świetlista, niosąca światło*; od słowa *lux* (światło).

13 grudnia 1981 r. – decyzją WRON – w Polsce został wprowadzony **stan wojenny** zniesiony dopiero 22 lipca 1983 r.

13 grudnia 2002 r. – zakończyły się negocjacje akcesyjne pomiędzy Unią Europejską, a 10 – *ma* państwami kandydującymi, w tym m. in. z Polską.

13 grudnia – to **Dzień Pamięci Ofiar Stanu Wojennego.**

14 grudnia 1970 r. – to początek d**emonstracji robotników na Wybrzeżu.** W wyniku walk z oddziałami milicji i wojska zginęło kilkadziesiąt osób.

Zainicjował je strajk pracowników Stoczni Gdańskiej – nasilający się od kilku lat kryzys społeczno gospodarczy osiągnął swoje apogeum doprowadzając do otwartego wybuchu niezadowolenia społecznego. Wkrótce fala masowych strajków i manifestacji objęła wiele miast. Wydarzenia przeszły do historii pod nazwą – ***Grudzień '70****.*

14 grudnia 1830 r. – urodziła się **Izabella Działyńska –** *właśc. Izabella Elżbieta z Czartoryskich Działyńska* – malarka amatorka, kolekcjonerka dzieł sztuki, przebudowała zamek w Gołuchowie na muzeum *(zm. 1899 r.).*

15 grudnia 1970 r.– w Gdańsku powstał **M**iędzyzakładowy **K**omitet **S**trajkowy. Tego samego dnia grupa robotników podpaliła budynek Komitetu Wojewódzkiego PZPR.

15 grudnia 1900 r. – urodził się **Stanisław Piasecki** – działacz narodowy, pisarz, publicysta, żołnierz. W 1935 r. założył tygodnik literacko–artystyczny *„Prosto z Mostu" (zm. 1941 r.).*

15 grudnia 1910 r. – urodził się **John H. Hammond** – amerykański producent muzyczny, odkrywca talentów: Boba Dylana, Arethy Franklin i Billie Holiday *(zm. 1987 r.).*

16 grudnia 1850 r. – urodził się **Hans Buchner** – niemiecki bakteriolog, odkrył powstające we krwi naturalne „środki" bakteriobójcze znane obecnie, jako gammaglobuliny *(zm. 1902 r.).*

16 grudnia 1947 r. – urodziła się **Anna Nehrebecka-Byczewska** – aktorka teatralna i filmowa – znana z roli **Maryni** w *„Rodzinie Połanieckich*".

17 grudnia 1942 r. – urodził się **Andrzej Zaorski** – polski aktor teatralny i filmowy, artysta kabaretowy, współtwórca audycji *„60 minut na godzinę"* i telewizyjnego *„Polskiego ZOO".*

17 grudnia 1970 r. – na przystanku Szybkiej Kolei Miejskiej Gdynia Stocznia oddziały Milicji Obywatelskiej i wojska ostrzelały tłum pracowników Stoczni im. Komuny Paryskiej. Wg oficjalnych danych, wówczas na ulicach Gdańska, Gdyni, Szczecina i Elbląga zginęło 45 osób, a 1165 odniosło rannych.

18 grudnia 1820 r. – urodził się **Sokrates Starynkiewicz** – *właśc. Sokrat Iwanowicz Starynkiewicz* – rosyjski generał, polityk, w latach 1875–

1892 prezydent Warszawy. Dzięki niemu w tym mieście powstał Zespół Stacji Filtrów i Stacja Pomp Rzecznych *(zm. 1902 r.).*

18 grudnia 1916 r. – zakończyła się jedna z najtragiczniejszych bitew I wojny światowej – tzw. wojna pozycyjna pod **Verdun**. Trwała od 21. II. 1916 i łącznie – po obu stronach – pochłonęła ponad milion żołnierzy.

19 grudnia 1891 r. – urodził się **Edward Raczyński** – polityk, dyplomata, **prezydent RP na uchodźstwie**, był najstarszym *(złożył urząd w wieku 95 lat)* i najdłużej żyjącym prezydentem RP, zmarł 30 lipca 1993 r. w wieku nieomal 102 lat.

19 grudnia 1981 r. – papież **Jan Paweł II** zaapelował do gen. Jaruzelskiego „**o zaprzestanie działań, które przynoszą ze sobą rozlew polskiej krwi**".

20 grudnia 1600 r. – urodził się **Nicolas Samson** – francuski geograf; stworzył wiernopowierzchniową siatkę kardiograficzną Ziemi *(zm.1667 r.).*

20 grudnia 1927 r. – urodził się **Longin Jan Okoń** – pisarz, działacz społeczny, autor powieści indiańskich, np. *„Czerwonoskóry generał", „Śladami Tecumseha",* czy *„Płonąca preria".*

20 grudnia 1991 r. – Polska została przyłączona do **Internetu**.

21 grudnia – o godz. **11^{02}** początek astronomicznej zimy

21 grudnia 1817 r. – urodził się **Stefan Baranowski** – pisarz, językoznawca, geograf, inicjator budowy kolei transsyberyjskiej z Orenburga do Władywostoku w Rosji. *(zm. 1893 r.).*

21 grudnia 1987 r. – premiera filmu „**Magnat**" w reżyserii Filipa Bajona o dziejach rodziny książąt pszczyńskich **Hochberg von Pless** z udziałem m.in. Jana Nowickiego, Grażyny Szapołowskiej i Bogusława Lindy.

22 grudnia 1840 r. – urodził się **Izydor Lotto** – wirtuoz skrzypiec; w latach 1880–1910 profesor Instytutu Muzycznego w Warszawie *(zm. 1936 r.).*

22 grudnia 1900 r. – **Henryk Sienkiewicz** otrzymał akt własności majątku w Oblęgorku ufundowanego przez społeczeństwo z okazji 25-lecia pracy literackiej.

23 grudnia 1790 r. – urodził się **Jean-François Champollion** – francuski językoznawca, archeolog, egiptolog, który w 1822 r. odczytał egipskie hieroglify z inskrypcji na kamieniu z Rosetty *(zm. 1832 r.).*

23 grudnia 1937 r. – urodziła się **Maja Komorowska** – aktorka, dwukrotna laureatka nagrody za pierwszoplanową rolę kobiecą na Festiwalu Polskich Filmów Fabularnych – *„Bilans kwartalny" 1975 r. i „Cwał" 1996 r.*

24 grudnia 2016 r. – po ciężkiej chorobie w Przeworsku Odszedł do Wieczności **Mieczysław Łysek** – wieloletni działacz tejże struktury PZN *(ur. 01. 01. 1954 r.).*

24 grudnia 1777 r. – **James Cook** odkrył na Oceanie Indyjskim **Wyspę Bożego Narodzenia** *(wylądował na niej w Wigilię, stąd ta nazwa).*

24 grudnia – Adama i Ewy – Wigilia Bożego Narodzenia.

Jest to szczególny – „wręcz zaczarowany" – przepełniony wielką miłością, symboliką oraz wszelaką nadzieją związaną z tym, co przyniesie nam najbliższy czas … jedyny wieczór w roku, na który na pewno oczekują wszyscy, gdyż jest to święty wieczór, podczas którego czcimy kolejne narodziny Dzieciątka z Betlejem.

Wigilia jest najbardziej uroczystą i wzruszającą kolacją i wieczerzą w roku, która rozpoczyna ***Święta Bożego Narodzenia****, zaś z nimi jest związane m.in.* ***strojenie choinki, bożonarodzeniowe prezenty, szopki, pasterka*** *i …* ***Jasełka****.*

Wierzysz, że Bóg zrodził się w betlejemskim żłobie,
Lecz biada ci, jeśli nie zrodził się w tobie …
/Adam Mickiewicz/

Na ten szczególny – „wręcz zaczarowany" czas – w tym miejscu felietonu – w imieniu władz Okręgu Podkarpackiego PZN oraz własnym wszystkim zrzeszonych w organizacji, ich rodzinom, sympatykom oraz wolontariuszom składamy jak najszczersze życzenia zdrowia, zadowolenia z życia oraz przeżycia tego okresu w jak najlepszej formie i dobrym zdrowiu wśród ludzi nam przyjaznych i bliskich.

Życzymy Zdrowych i Wesołych Świąt !!

25 grudnia – Boże Narodzenie.

25 grudnia 1717 r. – urodził się **Giovanni Angelo Braschi** – papież **Pius VI** –, który uznał Konstytucję 3–Maja, pobłogosławił konfederację targowicką, potępił Insurekcję Kościuszkowską *(zm. 1799 r.).*

25 grudnia 1916 r. – zmarł **Adam Hilary Bernard Chmielowski** herbu **Jastrzębiec** – znany jako święty Albert Chmielowski *(Brat Albert),* zakonnik franciszkański, założyciel zgromadzenia albertynów i albertynek, uczestnik

Powstania Styczniowego, malarz, znany z pełnej poświecenia pracy na rzecz ubogich i bezdomnych *(ur. 1846 r.).*

26 grudnia – św. Szczepana.

26 grudnia 1820 r. – czyli *przed 200-laty* – Adam Mickiewicz napisał „**Odę do młodości**"

26 grudnia 1900 r. – urodził się **Szczepan Jankowski** – niewidomy kompozytor, organista. Koncertował w Polskim Radio, w katedrze oliwskiej, w Chełmnie i bydgoskiej farze *(zm. 1990 r.).*

27 grudnia 1587 r. – **Zygmunt III Waza** w Krakowie został koronowany na króla Polski.

27 grudnia 1920 r. – urodził się **Jan Niewiński** – żołnierz AK, w latach 1943–1944 dowódca samoobrony polskiej w Rybczy w czasie rzezi wołyńskiej. Po wojnie prezes Społecznej Fundacji Pamięci Narodu Polskiego *(zm. 2015 r.).*

28 grudnia 1550 r. – urodził się **Vicente Espinel** – hiszpański *poeta, muzyk. W poezji nadał nową formę tradycyjnym* ***decimas*** *(dziesięciowierszowym zwrotkom ośmiozgłoskowców), które* odtąd nazywano **espineles** *(zm. 1624 r.).*

28 grudnia 1897 r. – urodził się **Iwan Stiepanowicz Koniew** – radziecki dowódca wojskowy, marszałek ZSRR *(1944 r.),* pierwszy dowódca Zjednoczonych Sił Zbrojnych Państw Stron Układu Warszawskiego *(zm. 1973 r.).*

29 grudnia 1577 r. – hetman **Jan Zamoyski** ożenił się z Krystyną Radziwiłłówną oraz złożył u Jana Kochanowskiego zamówienie na napisanie „*Odprawy posłów greckich*".

29 grudnia 1920 r. – urodził się **Ludwik Jerzy Kern** – poeta, satyryk, dziennikarz, tłumacz, autor tekstów piosenek. Tworzył dla dzieci, m.in. napisał: *„Ferdynand Wspaniały", „Proszę słonia".* Za twórczość dla dzieci wyróżniony Orderem Uśmiechu *(zm. 2010 r.).*

30 grudnia 2014 r. – w trakcie pełnienia służby w mieleckim Kole PZN – w jego siedzibie – zmarł **Henryk Boroński** – wieloletni działacz PZN tego regionu *(ur. 18. 10. 1946 r.).*

30 grudnia 1877 r. – zmarł **Aleksander Wielopolski** – hrabia, polityk, naczelnik Rządu Cywilnego Królestwa Polskiego kojarzony z tzw. „branką" do wojska rosyjskiego tuż przed wybuchem Powstania Styczniowego *(ur. 1803 r).*

30 stycznia 1950 r. – urodził się **Bjarne Stroustrup** – duński informatyk, twórca języka programowania **C++.**

31 grudnia – **SYLWESTER.**

31 grudnia 1880 r. – urodził się **George Marshall** – amerykański generał, polityk, przewodniczący Amerykańskiego Czerwonego Krzyża. Za swoją działalność w 1953 r. został uhonorowany Pokojową Nagrodą Nobla *(zm. 1959 r.).*

31 grudnia 1932 r. – **polscy kryptolodzy** złamali kod niemieckiej maszyny szyfrującej **„Enigma".**

Ponownie powtarzam sformułowane niegdyś przemyślenia i życzenia:

Wyrywamy ostatnią kartkę z kalendarza – *nijako utożsamianą z kończącym się rokiem –* ***a wraz z nią kończymy ten rozdział naszego życia. Zrywając ją, proszę Cię Drogi Czytelniku – abyś zrobił to świadomie****, a czyniąc to:*

– zerwał *– i w ten sposób porzucił –* ***wszystkie swoje złe nastroje,***

– zapomniał o *wszystkich* ***nieudanych dniach kończącego się roku,***

– przekreśl *– przeżyte w nim –* ***niewarte pamięci chwile,***

– abyś w Nowy Rok wszedł – *czysty duchem, przebrany w nowe przepiękne szaty* ***– jako uczestnik najwspanialszego balu świata życia*** *w jego wymiarze rodzinnym, społecznym, czy PZN-owskim …*

Sobie i wszystkim życzę, abyśmy w Nowym 2021 Roku kroczyli tylko ***prawą drogą życia****; kroczenie po Niej przybliża nas do* ***nieśmiertelności*** *i nie zatruwa życia innym …*

Kończący się 2020 rok, to szczególny czas w dziejach naszego Związku, kraju i świata, na którego przebieg szczególne piętno odcisnęła ogólnoświatowa – przez wiele miesięcy gnębiąca nas – pandemia roboczo określana mianem koronawirusa COVID-19.

Jak w żadnym innym czasie, tak w kończącym się roku dosyć często „po głowie" przelatywał nam kamedulski zwrot „Memento mori", który aż do bólu – w kontekście przeżywanej w tym roku ogólnoświatowej epidemii – uzmysławia nam, że w każdej chwili należy liczyć się z opuszczeniem tego łez padołu…

W obliczu przytoczonych faktów u zarania Nowego 2021 Roku pamiętajmy o tym wszystkim starając się co nieco w swojej osobowości odmienić „na plus", aby podjęte przez nas postanowienia „na zdrowie"

wyszło nam samym, zrzeszającej nas organizacji, zaś w szerszym kontekście – nam wszystkim w skali rodziny, miejscowości, czy państwa…

Na zbliżający się Nowy 2021 Rok najserdeczniejsze życzenia zdrowia, zadowolenia z życia oraz tylko miłych chwil na nadchodzące miesiące wszystkim zrzeszonym w Podkarpackim PZN, ich rodzinom, wolontariuszom oraz tym wszystkim, którzy nam sprzyjają i nas wspierają ślą:

prezes *Zarządu Okręgu Podkarpackiego PZN* ***mgr Ryszard Cebula***
w imieniu Redakcji „Przewodnika” ***Zygmunt Florczak***

Szczęśliwego Nowego Roku !!!

Zygflor 2020-10-15

P.s.

Zakończył się dziwny – przedziwny – rok, który dotknął cały glob tym, o czym dotychczas mogliśmy się tylko rozczytywać i myśleć, że w tym momencie rozwoju cywilizacji nas to nie dotknie – nie dosięgnie.

Dzięki Bogu pandemia nikogo z grona członków Okręgu Podkarpackiego PZN nie pociągnęła „na drugą stronę tęczy” … i to na pewno cieszy.

Przy okazji – muszę o tym ze zwykłej ludzkiej przyzwoitości wspomnieć – nasze środowisko w tym czasie przeżywało wręcz dwa fundamentalne – różnej rangi – zdarzenia: w czerwcu do Wieczności Odszedł Śp. Eugeniusz Gilewski – legenda naszego stowarzyszenia w skali regionu – zaś końcem sierpnia hucznie obchodzono promocję poezji jednej z naszych Koleżanek.

Co łączy oba – zrealizowane w wolne soboty – zdarzenia?

Jest nią zacytowana ku rozwadze każdego członka naszego Okręgu PZN (wypowiedz cytuję w całości) myśl o treści: „Szkoda, że na pogrzebie Gienka nie było ułamka z liczby tych, którzy 29 sierpnia zaszczycili imprezę w ropczyckim MDK” – koniec cytatu…

Św. Łucja** z Syrakuz – **patronką ociemniałych

Łucja – łac. Lucia *świetlista, niosąca światło*; od słowa *lux* (światło), święta

Jej istnienie jest potwierdzone historycznie w sposób niezaprzeczalny, zwłaszcza od czasu, gdy odnaleziono katakumby i grób męczennicy w Syrakuzach. Biografia świętej została zdominowana przez wiele legend.

Św. Łucja – przyszła na świat około 280 r. n.e. w Syrakuzach na Sycylii – Włochy. Już jako dziecko złożyła śluby dozgonnej czystości, jednak nikomu nie wspomniała o swojej decyzji. Kiedy wyrosła na młodą dziewczynę jej matka **Eutychia** chciała ją wydać za mąż za bogatego młodzieńca, poganina. Łucji udawało się odwlekać terminy wesela, W międzyczasie dziewczyna nieustannie błagała Boga, aby ją uratował przed małżeństwem. I Bóg ją wysłuchał. Gdy ciężko zachorowała jej matka, to ta namówiła ją, aby odbyła pielgrzymkę do grobu św. Agaty w Katanii. Eutychia rzeczywiście odzyskała zdrowie – uznała to za cud. W dowód wdzięczności postanowiła spełnić jedyne życzenie córki: zezwoliła, aby Łucja pozostała dziewicą i mogła żyć samotnie.

Jej narzeczony nie miał zamiaru pogodzić się z tą decyzją. Obrażony – i zraniony – w swojej dumie zadenuncjował Łucję u namiestnika cesarza Dioklecjana – okrutnego prześladowcy chrześcijan. Łucję aresztowano i poddano w więzieniu okrutnym torturom. Gdy pozostała nieugięta – a na jej ustach nie zagościło choćby słowo skargi – namiestnik wpadł na pomysł szczególnie dotkliwej kary: kazał wysłać ją do domu rozpusty i zaangażować do właściwej temu miejscu „pracy”. Związaną chrześcijankę miano przewieść ulicami miasta na wozie zaprzężonym w osły, by stała się pośmiewiskiem zebranych. Wtedy stał się cud: ani zwierzętom

pociągowym, ani – tak mówi legenda – *„nawet kilku tysiącom żołnierzy*" nie udało się poruszyć wozu. Wściekły z gniewu namiestnik kazał wtedy oblać dziewczynę wrzącym olejem. Łucja jednak nie poniosła najmniejszej szkody. Wówczas żołnierze otrzymali rozkaz ścięcia chrześcijanki mieczem. Jedna z legend mówi, że *„Przeżyła nawet cudownie ścięcie mieczem, a po przyniesieniu jej do domu – gdzie przyjęła Komunię Świętą – zmarła" (w innej legendzie jest mowa, że żyła jeszcze do chwili, aż zjawił się współwyznawca, który udzielił jej ostatecznego namaszczenia).* Miało to miejsce **13.XII.304 r**., W chwili śmierci **Łucja** miała **23 lata**.

W ikonografii *przedstawia się* ***św. Łucję*** *w stroju rzymskiej niewiasty, z palmą męczeństwa – w jednej ręce – i płaskim naczyniem w drugiej, na którym są dwoje oczu.*

Według jednej z tradycji Łucji podczas tortur wyrwano oczy, zaś inna legenda mówi, że nasza Patronka miała tak piękne oczy, że ściągała na siebie powszechną uwagę. Widząc zachwyt u oprawców kazała je sobie wyłupić. Inny przekaz mówi, że mocą wyroku będąc przymuszoną do prostytucji – chcąc się oszpecić – wydłubała sobie oczy. W Syrakuzach podczas procesji ku czci św. Łucji niesie się na drogocennej tacy „oczy Świętej".

Atrybutami św. Łucji są*: oczy na tacy, palma męczeństwa, lampka oliwna lub świeca. Święta jest również przedstawiana z mieczem lub sztyletem i raną szyi.*

Św. Łucja – ***dziewica i męczennica*** – jest patronką ociemniałych, orędowniczką proszących o pomoc w chorobach oczu, chorych na dyzenterię, krawców, szwaczek, skruszonych prostytutek, chorych dzieci, pisarzy, notariuszy, tapicerów, woźnych, portierów. Modlił się do niej w chorobie oczu m.in. *Dante Alighieri*.

W polskiej tradycji ludowej dzień św. Łucji przypadający 13 grudnia – i jego wigilia – były czasem wzmożonej aktywności czarownic i ich czarów. Dlatego też w ten czas proszono św. Łucję o pomoc. Polskie przysłowia ludowe związane z osobą świętej mówią o przełamaniu dominacji nocy nad światłem. ***„Święta Łucja dnia przyrzuca".*** Również od dnia św. Łucji przepowiadano pogodę na każdy kolejny miesiąc roku: ***„Od Łucyi dni dwanaście policz sobie do Wilii, popatrz na słonko i na gwiazdy, a przepowiesz miesiąc każdy".*** Dawniej imię świętej nadawano dziewczynkom urodzonym o brzasku dnia. Najnowszym „orędownikiem"

świętej w polskich miastach jest skandynawska sieć sklepów **Ikea**, gdyż właśnie wśród narodów skandynawskich ta święta jest szczególnie czczona.

Przed „gregoriańską" reformą kalendarza dzień św. Łucji wypadał 23 grudnia. W wyniku reformy kalendarzowej – 04. X. 1582 r. – z kalendarza odjęto 10 dni. Jednak przysłowia są starsze, niż kalendarz gregoriański. *(np.* ***„Św. Łucja noc króci"*** *lub* ***„Na św. Łucję noc się z dniem tłuce").***

Relikwie św. Łucji ukrywano przed pogańskimi i muzułmańskimi władcami Sycylii. Ujawnione pod panowaniem bizantyjskim zostały zabrane do Konstantynopola – w Syrakuzach zostało tylko żebro św. Łucji i lewe ramię. Po splądrowaniu Konstantynopola w 1204 – w czasie IV wyprawy krzyżowej – doża *Enrico Mandolo* zabrał relikwie do Wenecji. Tam złożono je w kościele pod jej wezwaniem (*Santa Lucia*). Kościół zburzono w 1861 r., a na jego miejscu zbudowano dworzec kolejowy. Relikwie świętej przeniesiono do pobliskiego kościoła *San Geremia*, gdzie nadal można je obejrzeć. W 1955 r. biskup Wenecji *Angelo Roncall* – późniejszy papież Jan XXIII – kazał przykryć zmumifikowaną twarz świętej srebrną maską.

Zygflor 2020-10-06

P.s.

W polskiej tradycji ludowej dzień ***św. Łucji*** *przypadający* ***13 grudnia*** *– i jego wigilia – <u>były czasem wzmożonej aktywności czarownic i ich czarów.</u> Może ten fakt zadecydował o tym, że* ***WRON-a*** *– na ten dzień – zadecydowała o wprowadzeniu w Polsce w 1981 r. stanu wojennego?*

Podsumowanie

– czyli –

– z uwzględnieniem negatywnych skutków oddziaływania koronowirusa na naszą statutową działalność analiza, bilans oraz omówienie naszych przedsięwzięć rehabilitacyjno-rekreacyjno-wypoczynkowych i kulturalnych zrealizowanych przez władze ZO, jak też terenowe struktury PZN po ogłoszeniu tzw. epidemiologicznej „odwilży", czyli po 1 czerwca 2020 r.

Kończy się czas i rok, który w nieprzewidywalny sposób „podciął skrzydła" wielu instytucjom, stowarzyszeniom, organizacjom, a nawet

całemu porządkowi ogólnoświatowemu, czego skutki będziemy odczuwać i niwelować jeszcze przez wiele lat…

My w tym rozumowaniu skupimy się na naszym „podwórku”, czyli w porywach regionalnej strukturze PZN i jej terenowych reprezentacjach, czyli Kołach PZN.

Najlepiej o wręcz nowatorskiej – pionierskiej – działalności stworzonej i wypracowanej na ten czas najlepiej zaświadcza strona Okręgu Podkarpackiego dostępna na Facebooku:

– https://pl-pl.facebook.com/pznrzeszow/

do której odwiedzenia namawiam wszystkich niedowiarków, bo warto! Kilkakrotnie posiłkowałem się nią w trudny czas pisząc o naszej działalności, bo omówione i udokumentowane na niej fakty udowadniały, że działamy i istniejemy!

Od lipca do listopada relacjonowałem wszelkie poczynania ZK oraz władz ZO przełamujące wszelkie obawy i niekiedy zrealizowane wbrew zdrowemu rozsądkowi i istniejącemu zagrożeniu.

W tym opracowaniu zechcę skrótowo omówić wszystko to, co w ostatnim kwartale zrealizowano w naszych strukturach w terenie, jak i na szczeblu Okręgu na poruszonej powyżej płaszczyźnie aktywności.

Przy okazji zechcę zaprezentować wszelkie możliwe – i zastosowane w praktyce – formy organizacji Dnia Białej Laski, których to realizacji w aktualnej rzeczywistości w naszym gronie wedle utartego schematu zorganizowano naprawdę ilości szczątkowe, aby z uwagi na pandemię w praktyce zastosować inne formy oraz sposoby upamiętniania Dnia Niewidomego.

Imprezy rekreacyjno–szkoleniowo–wycieczkowe

Ropczyce – 08-10.08.2020 r.
– wycieczka po południowym **Roztoczu** i **Ziemi Horynieckiej –**

Dzięki środkom pozyskanym z macierzystego PCPR oraz funduszom otrzymanym od sponsorów dla 30 podopiecznych Zarząd ropczyckiego Koła PZN w powyżej podanym terminie zorganizował swe sztandarowe przedsięwzięcie, którego bazą hotelowo–żywieniową był horyniecki pensjonat „Dukat” Witolda Dukacza. Przedsięwzięcie – jak to podkreślił

prezes Mieczysław Majka – niezwykle profesjonalnie zabezpieczała przewodnik regionalista Barbara Łuczkowska, która „pogoniła ich” po południowym Roztoczu (podkarpackim) pragnąc im jak najwięcej pokazać i przekazać z niezwykle trudnej historii tej ziemi i regionu. Zobaczyli więc Zamość, Narol, Susiec, Zwierzyniec, „szumy”, czyli odcinek rzeki Tanwi, gdzie jest do wdychania więcej jodu, niż nad morzem. Oprócz tego z detalami ukazała im uroki Horyńca i okolic, poprzez co definitywnie mogą powiedzieć, że poznali ten region kraju.

Reasumując: prezes Mieczysław niezwykle cieszy się, że Jego podopieczni z wyjazdu powrócili zdrowi, zadowoleni i pełni wrażeń, o co m. in. Jemu w organizacji tego przedsięwzięcia chodziło.

Lubaczów – 14-16.09.2020 r. – szkolenie w **Horyńcu Zdroju**

W powyżej podanym terminie – dzięki finansowemu wsparciu Starostwa Powiatowego w Lubaczowie – w Pensjonacie „Dukat” Witolda Dukacza w Horyńcu Zdroju trzydniowe szkolenie z czynności dnia

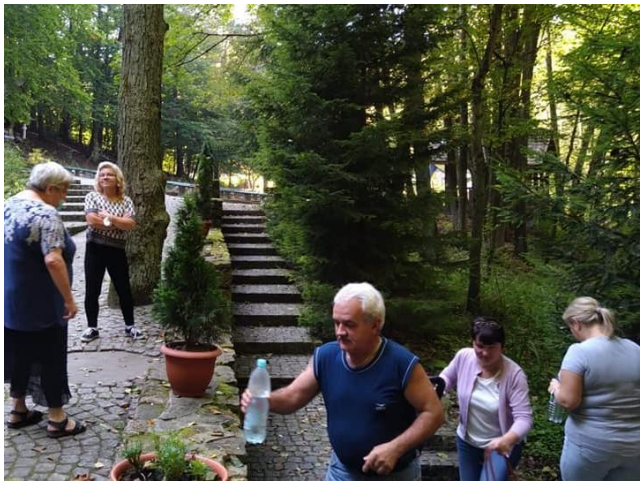

codziennego, samodzielnego poruszania się z białą laską oraz w towarzystwie opiekuna zrealizował ZK PZN w Lubaczowie. Szkolenie – jako wolontariuszka – zabezpieczała Małgorzata Przyboś, która oprócz zajęć w terenie zrealizowała pokaz sprzętu rehabilitacyjnego ułatwiającego życie w środowisku naturalnym oraz kilku zainteresowanym z zasobów magazynowych ZO sprzedała pomoce, którymi byli zainteresowani.

Przy okazji – z powodu uniemożliwienia przez pandemię możliwości korzystania ze zdrojowej pijalni lokalnych wód – wybrano się do źródełka w Nowinach Horynieckich oraz do Radruża, w celu obejrzenia zabytkowej cerkiewki.

Przedsięwzięciu towarzyszyła przepiękna pogoda, która umożliwiła realizację wielu zagadnień w terenie.

Lesko – 15.09.2020 r. – jednodniowa wycieczka w **Bieszczady**

Niezwykle ciekawą – dofinansowaną przez macierzysty PCPR – wycieczkę w Bieszczady, czyli najbliższym im sercu region kraju, dla 17 swoich podopiecznych zorganizował Zarząd leskiego Koła PZN.

O zrealizowanym przedsięwzięciu prezes ZK – Barbara Chorążak m.in. powiedziała: *„W dniu 15.09.2020 r. członkowie Koła uczestniczyli w wyjeździe integracyjno-turystycznym do znanej w regionie Zagrody Żubrów, Muzeum Przyrodniczego w Mucznym oraz Smolnika. W Bacówce zrealizowaliśmy coś „dla podniebienia”, czym w tym wypadku był grill. Imprezę zakończył rejs statkiem po zalewie w solińskim. Realizacji imprezy sprzyjała przepiękna pogoda, doskonałe nastroje, poprzez co – tak domniemywam – obcując z przyrodą wszyscy miło spędzili czas, co niewątpliwie w ten moment było im potrzebne i niezbędne”*– tyle z krótkiej wypowiedzi prezes Barbary.

Łańcut – 17.09.2020 r. – wycieczka do **Sandomierza**

Jej organizację planowali jeszcze końcem lutego br. i miała być zrealizowana tuż po Wielkanocy 23 kwietnia 2020 r. by połączyć „święcone” z podziwianiem rewiru działalności Ojca Mateusza. Realizację kunsztownie snutego planu uniemożliwiła pandemia i tyle. Dopiero teraz – po otrząśnięciu się – powrócili do starego zamysłu i nabrawszy odwagi i determinacji dokończyli to, co zamierzali uczynić w kwietniu.

Po długiej rekrutacji pełnej obaw i rozterek – przy zachowaniu pełnego reżimu sanitarnego – w trasę z miejsca zbiórki ruszyli o godz. 7^{00} rano 17 września br. w sile 18 osób do tego celu – jak zwykle –

wykorzystując tabor autokarowy Bogdana Sobusia.

„Dojeżdżając do Sandomierza – relacjonuje Marian Błażejewski – *podziwialiśmy budowę – wraz z łącznikami i rondami – trasy S 19. Po dotarciu do Sandomierza na parkingu oczekiwała nas zamówiona pani przewodnik i od razu przeszliśmy od strony Wisły pod Górę Zamkową przy okazji wysłuchując ciekawej historii zamku oraz o jego właścicielach. Następnie wąwozem świętej królowej Jadwigi pieszo udaliśmy się na górę po drodze podziwiając anomalie drzewostanu go porastającego.*

Na górze weszliśmy do kościoła Dominikanów. W pobliskim XIV-wiecznym zamku królewskim znajduje się Muzeum Ziemi Sandomierskiej, które zwiedziliśmy. Następnie zaliczając podziemną trasę – w przekroju wieków – poznając dalszą historię Sandomierza. Również zwiedziliśmy XIII -wieczny kościół św. Jakuba oraz XIV wieczną konkatedralną bazylikę. Przemieszczając się podziwialiśmy XV-wieczny dom Jana Długosza oraz XVII-wieczne Collegium Gostomianum, w którego to murach do tej pory funkcjonuje najstarsza szkoła średnia w Polsce.

Następnie „idąc po tropach" współczesnego bohatera utożsamianego z Sandomierzem, czyli znanymi z serialu „Ojciec Mateusz" traktami tego miasta weszliśmy na zabytkowy Rynek. Stoi tu zabytkowa studnia oraz XIV-wieczny Ratusz. Po zwiedzeniu tej części miasta z łezką w oku rozstaliśmy się z naszą przewodnik, bo naprawdę wiele nam pokazała i przekazała. Następnie „zaliczyliśmy" Zbrojownię Rycerstwa Ziemi Sandomierskiej, gdzie palpitacyjnie wszelkie eksponaty można było dotykać, przymierzać i co nieco poudawać. Z zabytkowego sandomierskiego Rynku ku parkingowi przechodziliśmy Bramą Opatowską, by po zajęciu miejsc w BUS-ie udać w celu spożycia smakowitego obiadu i deseru. Na koniec eskapady zaliczyliśmy półgodzinny rejs po Wiśle, który swoimi komentarzami powiązanymi z przesuwającą się za burtą widokami omawiał kapitan naszego statku.

Po wyjściu na ląd wsiedliśmy do BUS-a i trochę zmęczeni, lecz ukontentowani rozpoczęliśmy kilkugodzinny powrót do domu"" – tyle z przeciekawej relacji Mariana.

Mielec – 28-29.09.2020 r. – wycieczka do miejsc świętych i …

O ostatnim tegorocznym przedsięwzięciu mieleckiego aktywu PZN jego prezes **Agata Pogoda** m. in. powiedziała: *„Nasza dwudniowa wycieczka zrealizowana w dniach **28-29 września** br. nigdy nie ziściłaby się, gdyby nie pozyskane na jej realizację środki z Gminy Miejskiej Mielec oraz składkowe każdego z jej **23** uczestników. W trasę z miejsca zbiórki – od razu obierając azymut, na Miejsce Piastowe – wyruszyliśmy o godz. 7^{30}, aby po dotarciu do miejsca kultu religijnego zapoznać się z jego religijnymi tajemnicami, walorami i urokami. Po kilku godzinach medytacji udaliśmy się do pobliskiego Rymanowa Zdroju, aby delektować się urokami tego uzdrowiska. W godzinach popołudniowych przybyliśmy do Klimkówki, gdzie po zakwaterowaniu się w Dworze „Ostoya" spożyliśmy obiad, by po jego konsumpcji jakiś czas po odpoczywać Po obiedzie rozpoczęły się zajęcia sportowo-rekreacyjne na lokalnej kręgielni, basenie, czy też siłowni na zgromadzonym w niej sprzęcie.*

Po przespanej nocy i spożytym około godz. 9^{00} śniadaniu kontynuowaliśmy bogaty plan i wedle grafiku dotarliśmy do Iwonicza

Zdroju, który przez około 2 godziny zwiedzaliśmy, podziwiali oraz nabywali drobne upominki.

Następnie dojechaliśmy Sołonki, gdzie są źródła słonej wody i jest tężnia solankowa swoimi walorami dorównująca ciechocińskiej, gdzie przez godzinę „pooddychaliśmy" prozdrowotnym powietrzem. Potem udaliśmy się do Baryczki – do nowo otwartego ośrodka wypoczynkowego „Solankowe Zacisze", który mnie autentycznie zauroczył. W tym miejscu relaksowaliśmy się przez około 3 godziny, by u końca postoju w tym miejscu

spożyć posiłek zapewniony przez catering. Przy okazji z tego miejsca podziwialiśmy panoramę nieodległych Beskidów oraz widok na Rzeszów, przez który mieliśmy powracać do Mielca. Do miejsca zamieszkania przybyliśmy około godz. 18^{30} w ten sposób rozwiązując – wedle mnie – niezwykle udaną wycieczkę zrealizowaną przy sprzyjającej tego typu imprezom pogodzie, czyli aurze, zaś ściśle słońcu i temperaturze. Cieszą mnie docierające do mnie o sposobie jej realizacji pochlebne opinie, bo (szczery uśmiech) zaczęliśmy „święcie", a skończyli wręcz „grzesznie" (salwa śmiechu) – tyle z przebogatej relacji ***Agatki*** *– nomem omen* –* ***Pogoda****.*

Nomen omen*– łaciński zwrot, który można przetłumaczyć jako „imię jest wróżbą" lub „imię stanowi znak", co według starożytnych Rzymian oznacza, że imię lub nazwisko kryje w sobie informację o człowieku, czy też zdradza jego cechy charakteru lub przeznaczony mu los …

Rzeszów – ZK PZN **– 29.09.2020 r.** – **DBL**

W dniu **29 września 2020** r. w godz. **15^{00} – 22^{00}** w restauracji „**Cafe Cela**” przy ul. Dąbrowskiego zarząd rzeszowskiego Koła PZN dla swoich podopiecznych zorganizował tegoroczne obchody Dnia Białej Laski. Imprezę uświetnił występ kolegi **Jerzego Berdowskiego**, który jest najstarszym artystą estradowym w Polsce. Fama, czyli o nim pogłoska zdradza, że występował w wielu krajach i może poszczycić się licznymi prestiżowymi nagrodami. Kolega Jerzy specjalnie przygotował dla nas „duże” rekwizyty, byśmy mogli dostrzec co dzieje się podczas pokazu. „Magiczny” program przedstawiony przez artystę wzbudził zaciekawienie i podziw wśród obecnych na sali. Imprezę finansowo wsparł sponsor, tj. firma budowlana „**JAN-BUD Jan Chuchla**” z Tyczyna, zaś oprawę muzyczną zapewnił **DJ Krzysztof** z Jarosławia – dzięki, któremu praktycznie nie schodziliśmy z parkietu. Imprezę towarzysko „wsparli” Koledzy i Koleżanki przybyli do nas z takich Kół PZN, jak Łańcut, Krosno, Tarnobrzeg...

*„Mozolna praca wiceprezes ZK – **Alicji Lechwar**, przyniosła niespodziewanie dobry „owoc”, a to nas organizatorów niezwykle satysfakcjonuje i motywuje do dalszych wysiłków, i przedsięwzięć na rzecz środowiska”* – tak skromnymi słowami spuentowała **Anna Hojnacka**, prezes rzeszowskiej struktury PZN spotkanie, o którym jego uczestnicy mówią, że było wspaniałym, zaś dla organizatorów w ten trudny „pandemiczny” czas okazało się być wielkim sukcesem! Gratulujemy!

Dębica – 7-10.10.2020 r. – wycieczka

W podanym powyżej terminie – przy przepięknej jesiennej pogodzie – dębicki aktyw zorganizował trzydniową wycieczkę do Muszyny, której bazę noclegowo-żywieniową stanowił PZN-w*ski* OL–R „Nestor”. W drodze do zdroju wstąpili do Pasieki „Barć” w Kamiannej, aby popróbować i nabyć produkty pszczele wytwarzane na bazie propolisu oraz miodu.

W drugim dniu pobytu zrealizowali spacer po Muszynie przy okazji zapoznając się z lokalnym ogrodem sensorycznym oraz innymi urokami tej miejscowości. Wykorzystując autokar udali się do sąsiedniej Krynicy poznając uroki tegoż kurortu wraz z Muzeum malarza – prymitywisty

Nikifora Krynickiego.

Tymże środkiem transportu dotarli do Szczawnika, Tylicza i Powroźnika, gdzie obejrzeli zabytkowe cerkwie.

W drodze powrotnej – na zakończenie wycieczki – dotarli do Sanktuarium św. Rity – Kościoła MB Niepokalanej w Nowym Sączu, gdzie w modlitewnym skupieniu św. Ricie – orędowniczce spraw trudnych i beznadziejnych – zawierzyli swoje rodziny oraz własne stowarzyszenie przy okazji dziękując za umożliwienie w okresie pandemii szczęśliwe zorganizowanie wycieczki oraz pobyt w tym regionie i sanktuarium…

Tarnobrzeg – 13.10.2020 r. – wycieczka do **Sandomierza**

To ostatnie – połączone z lokalnymi obchodami DBL – tegoroczne zadanie zrealizowane przez zasygnalizowany w podtytule aktyw terenowej struktury Związku.

Gdzie byli i co widzieli – tego wszystkiego już dowiedzieliście się zapoznając się z relacją z pobytu w tym mieście łańcuckiej ekipy, która tu bawiła przed miesiącem.

Gwoli przyzwoitości należy wspomnieć, że z Tarnobrzega z miejsca zbiórki wyjeżdżali przy w miarę pięknej pogodzie, aby po przybyciu do Sandomierza w jednej ze świątyni p.w. św. Pawła wziąć udział we Mszy św. sprawowanej w intencji środowiska.

Potem – wraz z p. przewodnik, przy wtórze padającego deszczu – rozpoczęli zwiedzanie zabytkowego miasta rozsławionego znanym wszystkim – przynajmniej w Polsce – serialem.

We wczesne popołudnie – pragnąc nawiązać do zbliżającego się DBL – pod Sandomierzem, w okolicy o intrygującej nazwie Pieprzowe Wzgórze, w zacisznej miejscowości o wiele mówiącej nazwie Kamień Łukawski – w przeogromnym szałasie-altanie zorganizowali okolicznościowego grilla, przy którym bawiąc się, śpiewając i rozmawiając cieszyli się z danej im przez los chwili.

Z grzeczności należy wspomnieć, że w integracyjnej imprezie towarzyszyła im dwuosobowa reprezentacja rzeszowskiego Koła PZN, czego „obu stronom" gratulujemy.

Inicjatywa ZO PZN: Aktywni seniorzy" – Myczków 2020 r.

W dniach **21 – 25 września** br. w pensjonacie „**EwKa**" w Myczkowie – dzięki dofinansowaniu z Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Rzeszowie – ZO Podkarpackiego PZN zorganizował warsztaty p.n. „**Aktywni seniorzy**". O powyżej zasygnalizowanym przedsięwzięciu **Alicja Niedużak** – ich koordynator – m. in. powiedziała: „*W szkoleniu wraz z uczestnikami, wolontariuszami, opiekunami i kadrą uczestniczyło 38 osób, które czynnie brały udział w takich zajęciach, jak: rękodzieło artystyczne, arteterapia, warcaby 100-polowe, w pokazie sprzętu rehabilitacyjnego, w usprawnianiu w poruszaniu się z białą laską czy spacerach z kijami nordic walking.*

W trakcie pieszych wojaży docieraliśmy do pobliskich miejscowości, w tym Polańczyka, zaś wynajęcie autokaru umożliwiło nam dotarcie do Sanoka i zwiedzenie znanego galicyjskiego skansenu budownictwa. W te dni towarzyszyła nam piękna pogoda, wielka kreatywność i chęć ponoszenia fizycznego trudu przez wszystkich uczestników, co było niezbędnym do spacerów po leśnych ścieżkach i traktach. W tego typu trudach wszystkim towarzyszyła przepiękna jesienna pogoda, dobre usposobienie i uśmiech, co daje pewność, że wszyscy niezwykle długo będą

wspominać to, co wspólnie w ten czas w tym miejscu przeżyliśmy" – tyle z niezwykle treściwej relacji organizatorki warsztatów kol. Alicji.

Kolejna tego typu inicjatywa ZO PZN z terminem realizacji 20-23 października 2020 r. – jak to się mówi – „spaliła na panewce", czyli spełzła na niczym (pomysł przepadł w przedbiegach) z powodu COVID-19, który potwornie uaktywnił się w ostatnim kwartale.

Podsumowując można rzec, że pandemia zatoczyła koło; znowu znaleźliśmy się w miejscu startu, czyli w okolicach marca 2020 r., ale w o wiele gorszej kondycji zdrowotnej Narodu, o czym zaświadczają suche liczby oraz wewnętrzy strach, który dołuje każdego z nas …

Résumé – czyli – **Reasumując,** tj. w zwięzłej formie **Podsumowując**

Obiektywnie należy przyznać, że niezwykle odważny był sposób naszego działania w ostatnim półroczu kończącego się roku.

Kierując się obiektywizmem – w tym wypadku – należy tu podkreślić wręcz pionierską postawę prezes rzeszowskiego Koła PZN Ani Hojnackiej, a potem prezes ZO PZN – Małgorzaty Przyboś, które – pomimo wszystko –

zrealizowały wszystko to, co miały zaplanowane, co relacjonowaliśmy na łamach pisma.

Później w Ich ślady poszli inni funkcyjni z pozostałych struktur naszego Okręgu i przeprowadziliśmy – dzięki Bogu bez przypadków zakażenia i tym samym śmiertelnych ofiarach w ludziach – inne przedsięwzięcia, na których realizację (po tegorocznym negocjowaniu terminów ich realizacji) środki pozyskaliśmy poprzez złożenie wniosków w macierzystych PCPR-ach końcem 2019 r.

Kiedy wydawało się, że powoli „rozwijamy skrzydła" znowu – wielokroć spotęgowana – powróciła pandemia, a wraz z nią „uśpienie" naszej działalności. Już nikt nie myślał o organizacji tradycyjnych obchodów DBL, czy o opłatkowych spotkaniach dla swoich samotnych podopiecznych… W to miejsce, czyli z tej okazji, niektórzy z prezesów w teren słali listy pokrzepienia oraz moralnego wsparcia, czy zwykłej ludzkiej pamięci, podpisywane przez Starostów danego powiatu oraz lidera lokalnej struktury PZN.

Podobnej treści petycje dało się zauważyć i odczytać na kilku stronach internetowych naszych struktur terenowych Związku.

Tak psychicznie zdołowani i udręczeni kończymy rok bieżący, by niespostrzeżenie – z naprawdę wieloma niewiadomymi – wejść w rok przyszły wraz z niezwykle męczącym nas retorycznym pytaniem: „Co nam przyniesie 2021 rok?"

Zygflor 2020-12-18

Witryna poetycka

W tegorocznym bożonarodzeniowym kąciku poetyckim proponuję utwór już dawno nie publikowanej Poetki–Seniorki, którego wręcz ekumenicznym przesłaniem wielotorowo pragnie dotrzeć do naszego sumienia – naszej religijności.

Zapraszam do lektury wyeksponowanego utworu i rozważenia przytoczonych argumentów niezwykle życiowo doświadczonej Poetki.

Wigilia

Na niebie lśni srebrzyście pierwsza dzisiaj gwiazda
oznajmiając światu Narodzenie Pana.
Zakończył się Adwent – czas oczekiwania,
świętuje dziś rodzina w Polsce prawie każda.
W mieszkaniach ustrojone przepiękne choinki,
pod nimi sterta paczek – dużych i malutkich,
na pełnym stole króluje opłatek bielutki –
życzenia zewsząd płyną lekkie, jak motylki.
Czy można Narodzenie święcić przez rok cały?
Wskazała nam to Matka Teresa z Kalkuty –
potrzeba wszystkim miłości, pokuty –
dla zrozumienia bliźnich uczynić krok mały.
Jeśli ktoś pomaga sierocie, choremu
w miarę swoich sił i umiejętności –
to Boże Narodzenie w jego sercu gości.
Bóg da radość, wybaczy człekowi każdemu!
Narodzona w Betlejem maleńka Dziecina
przynosi światu pokój i win wybaczenie.
Kochać bliźnich, zrozumieć i dać wspomożenie:
tego Bóg od nas żąda przysyłając Syna!
Życzymy dziś więc wszystkim, aby Narodzenie
królowało w sercach w każdej chwili życia;
by zniknęła nienawiść, żądza, chęć użycia –
by spełniły się wszystkie najskrytsze marzenia.

Autor wiersza: **Maria Okulska**

Kołysanka wigilijna

W tę noc wigilijną
Gdy gwiazdka zabłyśnie na niebie
Usiądę pod choinką
Obok dziewczyno Ciebie.

I wezmę w swoje dłonie
Drobne Twe rączęta
Zanucę kolędę
Patrząc w twe cudne oczęta.

A ten aniołek z drzewka
Co ma skrzydełka złote
Usunie z naszego serduszka
Smutek ból i tęsknotę.

I śpiewać będziemy kolędy
Lulajże Jezuniu lulaj
A Ty go Boska Matulu
Z płaczu i łez utulaj…

Autor wiersza: **Kazimierz Bacewicz**

„Aktywni seniorzy”

– fotorelacja ze szkolenia zrealizowanego w dn. **21 – 25 września** 2020 r.,
w pensjonacie „**EwKa**” w Myczkowie